

Peeñu Yeesu Kirist — Ñaareel bi

Turu Kóllëre Yiottu Yàlla

Jeff Pippenger

2023-08-10

Dama defar lu bare ci maqala yi jiitu ngir joxe ci njàlbéen bi ay tegtal yu njëkk yu am solo. Léegi dinaa jéem a gën a jublu bu baax ci mbir mi nu yor. Jërējēf ci seen muñ.

Li dale ci tambali-kër, Yàlla dafa doon jéem a yokk sunu xam-xam ci kan mooy te lan la. Ci liggéey boobu, jëfandikoo na ay yoon yu bare ngir dimbali nit ñi mu xam li ñu révèle ci Moom, te benn ci yooyu yoon mooy njëfandikoomu “turu,” du tur yu bare yi ñu jox Yàlla ci Mbind mi rekk, waaye itam tur yi ñu jox ay ndawam yu Mu tànn. Mu tànn ay ndaw yu bon ak yu baax.

Moom itam sax na itam njariñ yi am ci jamono yu wuute yu askanu kóllëreem yi Mu tànn ngir yokk ndank-ndank xam-xamu jikkoom ci biir jaar-jaari nettali jamono. Moo tax itam, jaar-jaari soppi-soppi yi am ci ay jamono yu wuute ci biir kóllëre, ci anam yu bare, dañuy wax itam ci yokkug leer gi nekk ci dëgg jikkoom ak doomeem.

Bu nu jege Mbind mi saa ci wàll wi ci jëfandikukat ak buntu ngir ay saar yi topp, danuy gis ay dëgg yu nekk ci saar bu njëkk bi, yu am doole ci téere bépp bi. Benn ci dëgg yooyu mooy li jëm ci kan mooy Yeesu Kirist, te du rekk ne mooy Alfa ak Omega. Suñu fësalee ab dëgg ci saar bu njëkk bu Mbind mi, kon loolu mooy, ci lu wér, dëgg jamono bi jëm ci natt ngir maas gi mujj, maas gi mujj di “maas gi tànn” bi Piyeer waxe.

Benn jikko yi ci xaritub Kirist bi nu doon seet mooy ne Kirist mooy ki xam njàlbéen bi ak mujj bi. Jamono ji Kirist dëggal kóllëre gi ak ñu bare ci benn ayubés, dafay tegtal soppi gu ci jamono yu yàlla tabaxee dëkkandoom, dëgmalo Israayil bu dëgg ak Israayil bu xel. Soppi yi ci jamono yu tabaxee, yi Mbind mi wax te yépp di jublu ci yokkute xam-xam ci xarit ak nekkinu Kirist, mooy Abram, Isaax, Yàqub, Yuusufa, Muusaa, Kirist, William Miller ak ñaar-fukki-ñeent junni. Am na beneen rëdd wu soppi yi ci jamono yu tabaxee, wu ñu teg ci kaw rëdd woowu, ngir màndargaal juróom-ñaar jamono yi yëngoo gu Yàlla, te ñooy yi juróom-ñaar mboolooy màgg yi Ndimbalu Yoon wi wax ci Peeñu 2 ak 3; waaye fii nag, du nu ci laal. Am na woon itam soppi ci jamono yu tabaxee ak Aadam ak Awa, te ñu ko tegtal ci lu jiitu seen daanu ak lu topp seen daanu; te niki noonu itam, amoon na soppi ci jamono yu tabaxee bu jiitu mbëmbët mi ak bu topp mbëmbët mi ci jamonoy Nowa. Rëdd yooyu yépp dañuy yokk leer gi nuy jëfandikoo, waaye léegi, ci askan wi Yàlla tànn la nu di jéem a jàpp.

Bi Kirist doon njàngatam ca njàlbéenu ayu-bésu kóllëre ga, ñu sóob ko ci ndox.

Ba Yeesu, bi mu sóobee ko, mu génñ ci ndox ga ca saa sa; te xoolal, asamaan yi ubiku ko, mu gis Xelum Yàlla di wàcc ni melow pitax, te dal ci moom. Te xoolal it baat buy jóge asamaan naan: Kii mooy Sama Doomu soppe, ki ma neex bu baax. Matye 3:16, 17.

Baat yu jëkk ya Yàlla waxoon, ba Yesu génnee ci ndox mi, noonu muy tàmbalee ayub kóllère gi, mooy yégleb baay bi ne, Yesu mooy Doomu Yàlla. Su nu deggee “sàrtu wax jëkk” boobu, dëgg boobu am na doole lool. Su nu ko xamul, dooleem du yaatu noonu.

Ca njàlbéen Yàlla bind asamaan ak suuf. Te suuf si amulwoon melokaan, nekkoon neen; te lëndëm dafa nekkoon ci kaw kanamu xóot ba. Te Xelu Yàlla doon naaw ci kaw kanamu ndox yi. Njàngatumu Njàlbéen 1:1, 2.

Ni ci nekk ci Génèse, seenu xew-xewu masal bi dafa xamle ñetti nit ñi bokk ci Yàlla gi.

Dëgg gu dëgg ne Yeesu mooyoon Doom Yàlla, Doom Daawuda ak Doom Nit, daan na yëngu mbindkat yi ak Farisen yi saa su nekk ci biir ñetti at ak genn-wàll gi topp. Yeesu soppeekuwoon ci anam gu wax ne, ci yoon wuy wax ci jëfandikoo kàddug waxu Yàlla, mu jóge ci Yeesu ba Yeesu Kirist ci ay sóobam. Bi ñu sóobee Yeesu, mu doon “Kirist,” te loolu tekki na “ki ñu diwël,” te mooy baat bi ñuy wax “Mesiya” ci Ebraayk. Te sax, Ebrë yi daan nañu séentu ab Mesiya, te xamoon nañu ne mooy Doom Daawuda. Bi ñu ko “diwëlee” ngir mu tàmbali ñetti at ak genn-wàll yi gën a sell ci jaar-jaaru suuf, gis na Xelum Sell mi wàcc, te dëgg na Baayam di wax.

Dafay nekkoonoon woon na xóot te xóot lool ci njabbat gi, te bataaxal bi ñu yégle woon ci moom ak ci liggéeyam mooy lii ne: « Moom mooy Doomu Yàlla bi ». Li gën a tiitloo Yawut ya mooy ne, du sax ne moom mooy Doomu Yàlla bi rekk, waaye dafa waxoon ne, ci ni mu doon Doomu Yàlla bi — moom ci dëgg Yàlla la. Yawut ya mēnuño muñ li ñuy déggoo ne mooy wax ju mel ni xasawu Yàlla bu ni mel! Jafe-jafe bi nekk ci kanam Yawut ya, mooy jafe-jafe bi Ibraaima — ndaxte Ibraaima mooy baayub Yawut ya, baayu kóllère gi, te itam misaalu ngëm gi ñuy laaj ngir sax ci sart yu kóllère gi.

Melo Abraham ci ngëmale ngëm wiir gu war a dugg ci jëfandikoo kóllère ak Yàlla dafay laaj ne sa ngëm nattuwaay. Nattu Abraham, mi waroon a firndeel ndax ngëmam dëgg la walla dafa nekk woon yaakaar gu aju ci boppam, dafa sukkandikoo woon ci won ndax dina topp Kàddug Yàlla—even bu mel ni mu juuyoo ak Kàddoom gu jiitu. Abraham xamoon ne sarax nit mooy rey, te nekk na woon ndawteb jaamu tuur yi ak xeeti bokk-ci-jaamu tuur yi mi doon dund ak ñoom ca jamono jooju. Mbindkat yi ak Farisen yi xamoon nañu, ci seen taariixu kóllère gu njëkk, ne Yàlla benn rekk la, te it xamoon nañu ne Yeesu doon wax ne Moom Yàlla ju ñaareel la. Ñoom dafañu nekkoon ci seen nattu gu mujj.

Dégluleen, yéen Israyil: Boroom bi sunu Yàlla mooy benn Boroom. Deuteronom 6:4.

Ci jamono bi Muuse bindee aayaat bi jiitu, Yàlla waxoon na ba noppi Muuse ne, dale foofa, dees na ko xam ni mooy Yehova. Du woonati rekk Boroom bi, Yàlla Aji Kàttan jiépp; waaye dale foofa jëm kanam, dees na ko xam ni mooy Yehova. Ci benn jaar-jaar boobu sax, fu muy gën a yaatal xam-xamu taxawaayam, ni ko turam di teewal, moom itam dafa di xamal Israayil gu njëkk ak lu wóor ne Yàlla benn Yàlla la. Kon, Yawut yi nekkoon ci jamonoy Kirist, lan lañu waroon a xalaat?

Gannaaw ci biir liggéeyam, bi mu àggsee ca njalbéen gu mag gu duggug ndam ba Yerusalem, Yawut ya dellu nañu yéemu lool ne Yeesu nangoo na ba xale yi di ko woyoo ndam.

Mbooloo ma jiitu, ak ma ko topp, di yuuxu naan: Osanna doomu Daawuda bi; ku barkeel mooy kiy ñëw ci turu Boroom bi; Osanna ci kawe gu gën kawe. Macë 21:9.

Waxu wóyof bi doon yëngal Farisen ya ba ñu bëgguloon ko moo doon xaaj bi miy wax ne Yeesu mooy Doomu Daawuda, te itam miy wax ne Doomu Daawuda mooy turu Boroom bi. Ca njàlbéenu liggéeyam, ca dugg gu ndam li, ak ci lu wóor bant ba, werante bi dafay boole ay xëccoo ci mbirum turu Yeesu.

Kon nag sare baawaan Yawut ya ne Pilaat ne ko: “Bul bind ne, Buurub Yawut ya; waaye ne mu waxoon: Maa di Buurub Yawut ya.” Yowaana 19:21.

Ca kaw, dafa baatoon na Pilat soppi mbind mi ne: «Man naa la, Buurub Yawut yi», ndaxte «Man naa» mooy tur wi Yeesu di wax ci boppam yoon yu bari. Waaye, jëfandikoo xalaat boobu buy wàññi te jubadi ngir soppi Kàddu Yàlla, rawatina bi mu nekk jaar-jaaru bant ba, loolu nit ñi duñu ko def mukk, ndax de? Yeesu mooyoon «Buurub Yawut yi», waaye itam mooyoon «Man naa»; noonu wax ji ne «Man naa la, Buurub Yawut yi» jub na ci benn wàll, waaye loolu du poñt bi.

Tambalee ca njëkk, ci diggante, ba ca mujj ga ñatti at ak genn-wàllam, turam mooy woon fànn wu ñuy yëngu ci xel. Am na lu bare luy war a xam ci sàrtu turi kóllère yi, waaye fii dama bëgg a won ne amoon na yëngu-yëngoo bu tar ci mujjug Israayil gu yàgg ga, ci kèrgëm Yawut ya, te loolu àndoon na ak turu Almasi bi. Naka Doomu Daawuda, moom amoon na firnde yi koy may ndigal ngir ne mooy Mesiya bi; naka Doomu Yàlla, (ci maana bi ne itam mooy Yàlla), ak naka Doomu nit, Yeesu joxoon na xeetu nit ñi tànn benn nattu bu réy lool. Naka la nit kii mana wax ne mooy Yàlla te itam Doomu Yàlla, fekk Muusaa ca njàlbéenu seeni jaar-jaari kóllère waxoon na bu leer ne Yàlla benn Yàlla rekk la?

Waaye loolu moo doonoon taxe Kirist di dox ci biir nit ñi. Yàlla nekkoon ci Moom, di jubale nit ñi ak Boppam, te Mu doon ko def ci may nit ñi gis Yeesu, mi jàngale woon bu leer te bu jub ne su fekkee ngeen gis na ngeen Ko, gis ngeen Baay bi. Jaar-jaar bii dafay tegtal jeexital Israayil gu yàgg gi ni mbooloom tànn bu Yàlla, te ca njàlbéen ga amoon na werante bu màndargaal ci ñan ak lan mooy Yàlla.

Firawna ne: “Kan mooy Aji Sax ji, ba ma déggal ay waxam ngir bàyyi Israyil mu dem? Xamuma Aji Sax ji, te it du ma bàyyi Israyil mu dem.” Esóot 5:2.

Faraon day wane rekk moy taxawal ndimbalu mbooloom kuy weddi xam-xamu Yàlla ci anam gu amul ngëm, waaye itam day wane xalaatu Misra ci mbirum Yàlla Ibraayma. Te Boroom bi wax na ay yoon yu bari ne jëfandikoom yu yéeme yi mu defoon ca Misra dañoo doon ngir may nit ñi xam kan mooy Moom. Jaar-jaaru tambali Israayil gu dëgg, ni ñu doon nit ñi Yàlla tànn, mooy misaal buy xamle muj gi.

Ci ñaari jaar-jaarooyu nettali yi, am na ñàkk xam-xam ci kan mooy Yàlla ak lan mooy, te loolu jukkoo na ak turam yu bare yi; waaye li gën a am solo ci sunu seet, mooy ne jaar-jaarooy Kirist ba Israayil di jeex ni ñoom ñooñu doon xeet wu tànn, moom day wone ne benn sabab bu mag bi tax Yawut ya daanu ci nangu Seen Almasi, mooy ne xamoon nañu ne Kàddug Yàlla ca njàlbéenu seen jaar-jaaroob kóllère gi moo leerale ne moom benn Yàlla la. Ana jafe-jafe bu réy!

Gannaaw loolu, ñu doxatul woon a ko laaj benn laaj sax. Noonu mu ne leen: “Naka lañuy wax ne Kirist mooy doomu Daawuda? Te Daawuda ci boppam wax na ci téereb Saboor: ‘Boroom bi wax na sama Boroom: Toogal ci sama ndijoor ba, ba kera may def sa noon ñu nekk sa bëndub tànk.’ Daawuda nag di ko wooye Boroom; kon naka la man a doon doomam?” Luug 20:40–44.

Lii mooy jamono ju mujj ci laaj ak tontu ñeel Yawut ya, ndax gannaaw waxtaan woowu, “ñoom dootuñu ka laaj benn laaj sax.” Mu doon a jëmmal a tontu laaj bu mujj bi ci liggéeyam ngir kër gu réer gi (te ci nettali kàddug yonent bi, am na saa su nekk kër gu réer), te gannaaw loolu Mu daldi yégle mbirum turam ni “Doomu Daawuda,” te kon ni Masi bi. Ci biir ñetti at ak genn-wàll gi yépp, xuloo bi dafa ëmb turi Yu bare, yi di tegtal jikkoom ak dundinam. Deggandoo ci turam dañu ko jëfandikoo ca njàlbéen ga, ca sóobam ci ndox mi, te gannaaw loolu itam ci waxtaanam bu mujj ak kër gu réer gi ca dugg gu ndam ga ak ca bant ba, ak ci yeneen wàll ci Injil yi.

Farisen yi dajaloo woon nañu ci wetu Yeesu bi mu doon tontu laaj bu bindkat ba. Noonu, mu dellu jublu ci ñoom, teg leen laaj bii: «Lu ngeen xalaat ci Kirist? Kan mooy baayam?» Laaj boobu, ngir natt seen ngëm ci Mesiya lañu ko doon jublu,—ngir wone ndax dañu ko jappe woon rekk nit walla Doomu Yàlla. Ay baat yu bare ànd a tontu ne: «Doomu Daawuda.» Loolu mooy tur wi kàddug waxi Yàlla yi joxoon Mesiya. Bi Yeesu wonee Yàlla-néegam ci kàttanam gu réy gu feeñ ci kéemaan yu mag yi, bi mu wéralée feebar yi te dekkal ñi dee, nit ñi daan laajante seen biir naan: «Ndax kii du Doomu Daawuda?» Jigéenu Sirofenis gu baaxul woon Yawut, Bartime bu gumba, ak ñeneen ñu bare, woo nañu ko ngir ndimbal, naan: «Yërëm ma, Boroom bi, yaw Doomu Daawuda.» Macë 15:22. Bi mu waroon ca Yerusalem, ñu nuyu ko ak xaacu mbégte bu ne: «Osanna ca Doomu Daawuda: Yaw miy ñëw ci turu Boroom bi, barkeel nga.» Macë 21:9. Te xale yu ndaw ya ca kër Yàlla ga, bés booba, dalloo nañu ca cant ga bu neex ba. Waaye ñu bare ci ñi doon wooye Yeesu ne Doomu Daawuda, xamuñu woon Yàlla-néegam. Xam-uñu woon ne Doomu Daawuda mooy itam Doomu Yàlla.

«Ngir wax ne Kirist mooy Doomu Daawuda, Yeesu ne leen: “Kon naka la Daawuda, ci Xel mi [Xelu yégle gu joge ci Yàlla], di ko wooye Boroomam, ne: Boroom bi wax na sama Boroom ne, Toogal ci sama ndeyjoor, ba kera ma def say noon ñu nekk sa tegukaayu tànk? Su ko defee Daawuda di ko wooye Boroomam, naka la man a doon doomam?” Te kenn mënu ko tontu benn wax; te li dalee bés boobu, kenn ñemewulati laaj ko benn laaj.» The Desire of Ages, 609.

Ndawam gi Mesiyasam ak mbindam mujj ak ñi Mu ñëwoon a musal dafa aju ci Yàllayugam, ci màndargay turam yi, ak, ci lu wér, ci yoonu njëkk a wax. Yeesu mujjal na liggéeyam gu jub ci Yawut yi ak jëfandikoo jaar-jaari Daawuda dëgg ngir jàngale ci Daawuda bu xel. Lu tax Daawuda di wax ne bi Boroom bi waxee Boroom bi mu toog ci gàngune gi ak Moom? Ndaxte buur Daawuda ci njàlbéen ga day tegtal Daawuda buy Buur bu xel ci mujj ga. Benn yoon rekk ngir déggal wax ju mujj ji Yeesu waxoon kër ga réer, mooy nga mana jëfe yoonu njëkk a wax, te loolu maneesu ko def su fekke xamoo yoon wi.

Wax ju mujj ja Muñ a réeroon nag dafa soxlaa ñu xam yoonu njëkk a wax ngir manees koo déggoon. Yeesu jëfandikoo Daawuda ak Doomu Daawuda ngir wone dëgg gi ci kanam kër ga réeroon ci waxam ju mujj. Ndaxte, ci dëgg-dëgg, ñoom dañoo doon kërug Daawuda. Kon nag

Yeesu jël baay bi (Daawuda), soppi ko jëm ci (Doomu Daawuda), te itam mu jël doom ji (Daawuda) delloo ko ca baayam (Daawuda). Mu delloo Baay bi ca xale ba, ni yégle Eliya wax ne dina ko def ci “fan yu mujj yi.” Loolu moo nekkoon bataaxal bu mujj bi mu jox Israyil gu yàgg ga te dëgg-dëgg, te doonoon bataaxalu Eliya, ndaxte dafa sukkandikoo woon ci yoonu njëkk a wax. Kon nag yoonu njëkk a wax day dëggal itam ne bataaxalu Yeesu doon na bataaxalu Eliya, ndaxte dafa sukkandikoo ci yoon wi ci boppam. Yoonu njëkk a wax dafay laaj ne bu bataaxalu Eliya bu Yaxya Miy Soo-bëccëg bi nekkoon njëkk ci bataaxalu artu bu mujj bi ci kër ga réeroon ga Israyil, kon bataaxal bu mujj bi ñu leen jox moom itam waroon na nekk bataaxalu Eliya. Te noonu la nekkoon...

Gannaaw loolu lépp, bëgg naa léegi génne ci loolu benn tomb bu sukkandiku ci sàrtu njëkk a waxeek—Alpha ak Omega. Amoon na benn werante ci njàngum kan mooy Yàlla te lu muy, ca njàlbéenu Israayil gu yàgg ga; loolu doon misaal bu jëm ci benn werante boobu benn mbir ca mujju Israayil gu yàgg ga. Ca mujju Israayil gu yàgg ga, liggéeyu Kirist moo doon itam jàngal kër gi réer gu Israayil kan mooy Yàlla te lu muy. Ci taariixu mujj ga amoon na bañ a taxawu ak Kirist, te loolu àndoon ak dëgg gu cosaan gu sampoon ca njàlbéen ga. Israayil gu xel gu jamono jii dina am benn melokaan yu yonent ci seen taariix boobu.

Ci njàlbéenu Aadawantism, jaaralekat yi xamal nañu nu ne, ñi doon Millerites ñi, ñaari mboolooy Kirisceen lañu gën a dëkkandoo ci seen xeeti njàngale: Methodiste ak Christian Connection. Gëm-gëmu njàngalem Methodiste mi gëna tàbbi woon ci dund gu jub, di dundinu Kirisceen gu baax. Ñoom am nañu woon “method.” Gëm-gëmu gën a mag ci Christian Connection manees na ko wone ni mooy aay ci digalu katolig bu ñuy wax Trinité.

Ci diggante sama seetlu, lépp walla casi ñépp ñi doon jiite ci biir Millerites yi, dañoo takkoo woon ak jàngale boobu bu Christian Connection. Am na bari wàll yu Seventh-day Adventist Reform Movement (SDARM), yu ba tey sax di sax ci te di yégle xam-xam bu njëkk bu Millerites ci “anti-trinitarianism.” Lu war a jàpp ay nit ñi di tëye xam-xam bu pioneers yi mooy lii, te loolu moom dafa nekkoon te dina sax di nekk: naka lañuy tontu ci ñàkk wér gu bari ak wu wuute ci ay xët yu bari, foofu Sister White di weddi ci lu leer taxawaayu xam-xam bu ñoom ñi di tëye te di yégle?

“Ñu jàngale ma ne, xalaati ñi di seet xam-xamu sayaas yu gën a xóot waruñoo gëm. Dañuy wone melokaan yu mel ni yii: ‘Baay bi mel na ni leer guñu gisul; Doom ji mel na ni leer gu am jëmm; Xelum mi mooy leer gi siiwaloon fëpp.’ ‘Baay bi mel na ni ndoxum xel muñu gisul, muy wuur gu nëbbu; Doom ji mel na ni ndoxum xel mi dajalees ci melokaan gu rafet; Xelum mi mel na ni ndoxum xel mi wàcc ci toogu dund.’ Beneen wone mooy lii: ‘Baay bi mel na ni wuur guñu gisul; Doom ji mel na ni niir gu ëmb plomb; Xelum mi mooy taw bi wàcc te di jëfandikoo kàttanam gu di yeesal.’”

«Lépp i wone yëf yi aju ci xelum yi, duñu dara rekk; ay neen lañu. Seenii melokaan matuñu te amuñu dëgg. Ñu ngi wàññi te gàttal maggug Yàlla, gi kenn melo suuf mënul a méngaleel. Manul a méngaleel Yàlla ak mbir yi ay loxoom bind. Yooyu ay mbir yu suuf rekk lañu, di sonn ci suufu réccu Yàlla ndax bàkkaaruu nit. Manul a melal Baay bi ak mbir yu suuf. Baay bi mooy bépp matug Yàllaa ngi ci yaram, te bët yu dee manoo ko gis.»

“Doom ji mooy bépp matug Yàlla gi feeñal. Kàddug Yàlla wax na ne mooy ‘melokaan wu leeru kookam.’ ‘Ndaxte Yàlla bëgg na àddina ba joxe Doomam ju amul moroom, ngir képp ku ko gëm bañ a sànkū, waaye am dund gu dul jeex.’ Fi lañu wonee nit-kiinu Baay bi.

“Dimbalante bi Kirist digoon na yebal gannaaw ba Mu yéegée ci asamaan, mooy Xel mi nekk ci matug Yàlla gu mat sèkk, di feeñal dooley yiw gu Sell bi ci ñépp ñi nangoo te gëm Kirist ni Musalkat bu seen bopp. Am na ñetti nit ñuy dund ci mbootaayu asamaan bi; ci turu ñetti dooley yu mag yii—Baay bi, Doom ji, ak Xelu Sell mi—la ñiy sóob ñépp ñi nangoo Kirist ci ngëm gu dund, te dooley yii dinañu liggéeyandoo ak ñi déggal neexalu asamaan ci seeni jéem-jéem yu ñuy dunde dund gu bees gi ci Kirist.” Special Testimonies, Series B, number 7, 62, 63.

Wax jii mi ngi wax ne “xalaati ñi” ñoo doon tekki Baay bi, Doom ji ak Xelum bi ak “mbiri suuf si.” Gannaaw loolu mu ne: “Du maneesa melal Baay bi ak mbiri suuf si.” Seetleen ñaari tomb yi mu fésal, doonte benn man naa mel ni jàngorooy wax. Mu ngi jox xamle melokaanu Yàlla bu jubadi, buy tekki ne am na ñetti yàlla, su fekke nu wax ko noonu. Loolu mooy melokaanu Yàlla bu jubadi, waaye du wax dara ci ne melale bu jubadi boobu ci melokaanu Yàlla itam jubul ndaxte limub yàlla yi ci melokaanu Yàlla gi baaxul.

Te ngeenal ne moom itam wax na mbir yu suuf duñu manees a jëfandikoo ngir melaxal Baay bi. Waaye ci wax jooju sax, moom ci boppam mi ngi jëfandikoo mbir yu suuf. Nit ñoo am doom ak yaay ak baay ak rakk yu jigéen ak bokk-der yu bokk njaboot. Te Yeesu wax na nu ne du amati séy ci asamaan ak ci suuf su bees bi, ndaxte dinañu mel ni malaaka yi. Amul malaaka yu góor ak yu jigéen. Kàddu yi nit ñi di jëfandikoo ngir faramfacce seen diggante ak seen borkante, Yàlla moo leen jëfandikoo ngir jàngal nu mbirum boppam ak melokaanam; waaye sax “mbir yu suuf” yi wax ju ànd ak doole ji jëfandikoo ngir jàngal nit ñi ci melokaanu Yàlla ak mbirum boppam, ñoom itam matuñu ba noppi.

Ñu xamal nañu ne, “Am na ñetti nit ñuy dund ci biir mbooleem ñetti asamaan yi” ... “Baay bi, Doom ji, ak Xel mu Sell mi.” Dafay doon lu araam suñu boolee xalaat yu espiritismu àddina ci ñetti nit ñii, waaye du araam suñu boolee “turum ñetti kàttan yu mag yii” ak melokaanu yoonu Mbind mi ci mbirum Yàlla-gu am solo.

Yonent bi wax ne “tur” ñetti mag yi tëj ci Yàlla gi mooy Baay bi, Doom ji ak Xel mu Sell mi. Nii la melo ci bépp dëggu Bibël, bu ñu ko boolee, rëdd ci kow rëdd, seede gu mat gi war na a boole bépp mandarga bu ñu feeñal. Seede yi yonent yi war nañu leen dajale. Daniel jox na Kirist turu Palmoni (ci yeneen tur itam, waaye lii rekk moo nekk misaal). Yowaana woote na Ko Alfa ak Omega, te Muus woote na Ko Yexowa. Ci njàngale Ellen White, turam mooy Baay bi, Doom ji ak Xel mu Sell mi.

«Seytaane mooy... di sax a dugal lu dul dëgg ngir wërle nit ñi dëgg gi. Nax nax bu mujj bi Seytaane di def mooy tax seedeelu Xelu Yàlla bañ a am benn njariñ. “Fu gis-gis amul, nit ñi daan” (Kàddu yu Xelu 29:18). Seytaane dina liggéey ak xel mu ñaaw, ci anam yu wuute ak jaarale ko ci jëfandikookat yu wuute, ngir yëngal kóolote askanu Yàlla gu des ci seedeel gu dëgg gi.»

«Dina am nañoo bu ñu taal ci Seede yi te bokk ci jëfandikukat Seytaane. Jëf yi Seytaane di def mooy yëngal ngëmug mbooloyi kërce yi ci Seede yooyu, ndax lii la tax: Seytaane du man a am yoon wu leer noonu ngir dugal ay naxamteem te loxo yi bind ci ay réeram, su fekke ne ñu déggal artu yi ak yedd yi ak ndigël yi Xelu Yàlla.» Selected Messages, téere 1, 48.

Benn diggante laaj bu ga jóge ci bii waxiin. Ñu dafa yóbbu Yowaana ca Patmos ndax Kàddug Yàlla ak seedeel Yeesu. Am na ñaari mboolooy ñiñu jublu ci yëgleb malaaka bu ñetteel bi: ñi nekk biti Adventisme ak ñi nekk ci biir Adventisme. Yowaana moo firndeel benn Adventiste bu ñu di fitnaal du rekk ndax déggal ngir moom sàmm Biibël bi, waaye itam ñu di ko fitnaal ndax déggal ngir moom sàmm bindi yi ci Xel mu Yëgle. Fitna bi ñuy teg ci kaw Xel mu Yëgle bi, biir la jóge, du biti.

Ci njàlbéenu Israayil gu yàgg ya, gannaaw ñeenti téeméeri at yu ñu nekk Misra, ñi waroon a nekk nit ñu tànn ci kóllère bi saxatul woon bésuub noflaay bi. Xamuñu woon xarakter ak ndeyjoorug Kirist. Ñu daan sax ci njariñul xel ci Yàlla, yi ñu yokk ci seen xol bi bi ñu nekkee ci njaam. Fukk musiba yi; mucc gi ci Géj gu Xonq; mannaa gu jóge asamaan; kër Yàlla ga ak lépp lu nekk ci biiram; xew-xew yu sell yi; èttu bi, bërëbu sell bi ak Bërëbu Gëna Sell bi; yoonu Yàlla; doj wi doon topp leen; ndox mi génng ci doj wi doon topp leen, te sax janax ja ci bant ba—lépp dañoo waroon yokk xam-xamu Yàlla ci nitam ñu tànn yi. Njàngum yokkute la woon. Njàngum yokkute boobu sax na ba keraam katiib ya “dëgëratuñu ko laaj benn laaj,” te mu jox ci turu mbir mu mujje mi ñuy war a am ci waxtaan wu ubbeeku ak moom, te moo jëm ci turu Daawuda ak kan mooy Kirist te lan la.

Ca njàlbéenug Israayil gu xel gu bees bi, gannaaw 1260 at yu ñu nekkee ci Bábbiloon gu xel, ñi waroon a doon nit ñi tànn ci kóllère gi, saxatul woon Sabat bi. Xamuwuñu woon melokaanu Kirist walla dundam. Ñu daan sax ci njàqarey xam-xam yu aju ci Yàlla, yu ñu jàngale woon bi ñu nekkee ci njaam ga. Jaar-jaaru Adventisme ak yépp ay màndargaam, ay réerukaay, ay dëppoo yu ñu def ngir soppiku, ak ay xeex yu ci biir, agsi na woon ci benn jéego ci at yi 1880, ba ñu génnee The Desire of Ages. Ci téere boobu, xët 671, dañoo fàttaliku fa déggoo bu jëm ci Yàlla gu ñetti mel, te moom sax na ba sori lool xam-xam bi jóge woon ci atum 18e siècle.

Israyil bu njëkk bi amoon na ci mujjam benn werante gu ñëw ngir xam-xamu Yàllaay bi dafa yem ci lu néew, te xam-xam boobu moo sukkandiku woon ci li ñu xamoon ca seen cosaan. Seede Yeesu mi nee, bu dee Baay bi, Doom ji walla Xel mu Sell mi, ñoom ñépp ñoo di “matug Yàllaay bi ci yaram” (Kolosi 2:9). Seede Biibël bi nee: “Déglul, yaw Israyil: Boroom bi sunu Yàlla mooy benn Boroom” (Déotaronom 6:4).

Israyil bu bees bi saxal na ay xalaat yu bari ci mbirum Yàlla buy am benn ci ñett yi, te benn rekk a jub. Ci mujjug Israyil bu bees bi, Yàlla dina matal liggéeyu wone jikkoom ak bindoom, ci anam wu mel ni koy def ba fan waxtuw nattu gi di yàgg. Loolu la defoon ci Yawut ya, te moom du soppiku muk. Wóor na ne dinañu sax di yokku ci sunu xam-xamu tundu ak jikkoo Yàlla ba fàww, waaye am na rëdd wu yéenéef ci waxu dëgg gu yonent yi, buy wone coono yi Yàlla jàpp ngir jàngal askanam ci mbiram; te jaar-jaaru taarix boobu bokk na ci njàng mi muy seet a jàngale léegi, te xibaar bi nekk ci kàddug yonent yi ci seen njàngale boobu di rañnee mujjug waxtaan woowu, muy

wërandoo ak tëjju waxtuw nattu gi.

“Kirist mooy Doomu Yàlla bu nekkoon lu jiitu mbind mi, te di ku nek ci boppam.... Bi mu waxee ci nekkam bu jiitu mbind mi, Kirist dafay yóbbu xel mi dellu gannaaw ci jamonoy at yu amul njàlbéen. Moo nu dëggal ne, masula am benn waxtu boo xam ne Moom nekkuwoon ci jege-gu-yépp ak Yàlla ba fàww. Kooku, ki Yawut ya doon déglu ay baatam booba, nekkoon na ak Yàlla ni ku magaloo ak Moom.” Signs of the Times, August 29, 1900.

“Moomoon na ak Yàlla, amul kem ci moom, te am na bépp kàttan.... Moom mooy Doom ji dul jeex te moom ci boppam la ame.”

“Bi Kàddu Yàlla di wax ci nitug Kirist bi mu nekkoon ci kaw suuf, noonu itam mu ngi wax bu leer te dëgg ci mbirum njëkk-am ba mu juddugul woon. Kàddu gi nekkoon ab Bind bu Yàlla, te mooy Doom ju sax ba fàwwu Yàlla, ci booloo ak bennug nekkin ak Baayam. Dale na ba fàwwu, mooy Kilifag kóllëre gi, ki ci biir moom xeet yépp yi ci suuf, Yawut ak xeet yi dul Yawut, bu ñu ko nanguwoon, dañuy barkeel. ‘Kàddu gi nekkoon ak Yàlla, te Kàddu gi mooy Yàlla.’ Bala nit ñi walla malaaka yi sàkk, Kàddu gi nekkoon ak Yàlla, te mooy Yàlla.” Review and Herald, 5 Avrìl 1906.

Ci ndaw mi mu tudd, mu jël ci baat yu njëkka yi Yaxya wax.

Ca njàlbéen ga, Kàddu ga amoon na; te Kàddu ga nekkoon ak Yàlla, te Kàddu ga mooy Yàlla. Moom moomu moo nekkoon ak Yàlla ca njàlbéen ga. Lépp lu ñu bind, ci moom lañu ko bindee; te ku nekkul ci moom, amul benn dara lu ñu bind lu bindiku. Yowaana 1:1–3.

Ca njàlbéen ga, amoon na lu néew-nee ñaari Yàlla, ndaxte Yowaana wax na rekk ne: «Kàddu gi Yàlla lawoon te nekkoon ak Yàlla.» Ci benn waat bi njëkk ci Génèse, baat bu Ebré “Elohim” ñu tekki ko ne Yàlla. Yeesu ci baatub Yàlla, “Elohim” yu bari ñu koy teg ci jumtukaayub wax ju wone ne Yàlla kenn a doon, waaye, rawatina, ay bari la. Yowaana dindi na xalaat bu nekk ci ne, “Elohim” ci waat woowu man na doon Yàlla kenn, jaarale ko ci ñaareelu seedeem ci mbir mi. Seedeem sàkk na ne am na lu néew-nee ñaari Yàlla.

Li gëna jaxas ci ñiy weddi Trinite yi, te ñuy wax ne dañuy sàmm Noonu Kàddug Yonent bi, mooy ne ca njàlbéen ga “Xelu Yàlla mi dafa wër ci kaw ndox yi.” “Xel” wi wër ci kaw ndox mi, Ndëyjoor bi la woon walla Doom ji, am sax moo doon nit ku ñetteel ki ci mboolem ñett ñi ci asamaan, ni Jigéen White tudd ko? Ñetti aaya yu njëkk yi ci xibaaru Yaxya, wax yii lañu leen topp.

Ci moom la dund nekkoon; te dund ga mooy leeru nit ñi. Te leer gi di leeral ci lëndëm; waaye lëndëm ga xamuma ko. Yowaana 1:4, 5.

Nettali gi ci leer ak lëndëm dafa ànd bu mat ak njàlbéenu Kàddu gi ci tàmbali Génèse mi mi wax ne.

Yàlla nee na: «Na leer am.» Te leer am. Yàlla gis na ne leer ga baax na; te Yàlla taxawe na diggante leer ga ak lëndëm gi. Génèse 1:3, 4.

Dina dellu ci kaw ci ñaari xët yu dëppoo yii ci leer gi mooy mbir mi ci nettali bind bi di topp ginnaaw taxawalug Yàlla. Ci njàlbéen bi, njàng mi jëkk a jëm ci melokaan walla tundu Yàlla.

Waaye xët wi du taxaw ba paree ci saar ñaar aaya ñetti, fa nu gis ne ñetti baat yu mujj yi ci bind bi tàmbaalee ak ñetti araf yu Ebrë yi, yu booloo jur baat bi ñuy tekki “dëgg.”

Njálbéenu nettali bind mi ci mbindum àddina mi ngi jëkk a xamale Yàlla ci ndamoom gu sedd gi, topp a wone dooley mbindam bu nekk ci Kàddugam, te mu jeexale xaaj bi ak màndargay Yàlla buy tegtal dëgg gi, yégleb malaaka bu ñetteel bi, ak turu Yàlla ni ko Alpha ak Omega di tegtale.

Te ci juróom-ñaareel bi, Yàlla jeexal na liggéeyam bi mu defoon; te mu noflaay ci juróom-ñaareel bi, bàyyi lépp lu aju ci liggéeyam bi mu defoon. Te Yàlla barkeel na juróom-ñaareel bi, te mu sellal ko; ndaxte ci moom la noflaayee, bàyyi lépp lu aju ci liggéeyam bi Yàlla bindoon te def ko. Génèse 2:2, 3.

Mujj giñ yi jàngale ci Kàddu Yàlla mooy njalbéenu xalaat bi ci wàll wii. Mu jeexee ak ñetti baat yii: “Yàlla”, “bind”, ak “def”, ba tax mu dénkaat tàmaliinu wàll wi, waaye noonu itam mu dénka lool bésib juróom-ñaareel bi, mooy Sabaa. Sabaa, ci dëgg-dëgg, mooy misaalu mbind mi ak tektal gi nekk diggante Yàlla ak ñoom ñi Mu tànn. “Dëgg” dañu ko fésal ci ñetti araf yi jiitu ci kenn ku nekk ci ñetti baat yu mujj yi ci mbind mi. Seede si di wone ni dëgg Sabaa bi am solo lool te am njariñ gu réy; waaye lu noonu itam xóot na, mooy ne ñetti araf yooyu itam dañuy fésal ñetti jéego yu yennale malaaka bi njëkk, ñaareel bi, ak ñetteel bi. Noonu, ci wàll wi gën a njëkk ci Biibël bi, Sabaa bi, ni tektalu kàttanu mbindug Yàlla, itam ñu ko xamle ne mooy ponku nattu bi ci mujjug jamono. Téereb mujj gi ci Biibël bi joxe na ñetteelu seede ngir ànd ak seede Yowaana ci xibaaram bu baax bi.

Yowaana ñaari juróom-ñaari mboolooy gëmkaat yi nekk ci Asi: na ngeen am yiw ak jàmm, jële ko ci ki nekk, ki nekkoon, te di ñëw; ak ci juróom-ñaari Xel yi nekk fa kanam nguuram; te itam ci Yeesu Kirist, seede bu takku bi, di taaw bi ñëkk a dekki ci ñi dee, te di buur bi tiim buur yi ci suuf si. Moom mi nu bëgg te setal nu ci sunuy bàkkaar ak deretam, te def nu ay buur ak saraxalekat ngir Yàllaam ak Baayam; na ndam ak kàttan nekk ci moom ba fàww ak ba fàww. Aamiin. Xool-leen, mu ngi ñëw ak niir yi; te bépp bët dina ko gis, ñoom it ñi ko jamoon; te xeeti àddina yépp dinañu jooy ndax moom. Waaw, Aamiin. Man maa di Alfa ak Omega, njálbéen ga ak jeexital gi, la Boroom bi wax, ki nekk, ki nekkoon, te di ñëw, Boroom Kàttan gi.

Man Yowaana, mi itam boka yi seen mbokk, te seeni àndandoo ci tiis, ak ci nguur, ak muñug Yeesu Kirist, maa nga nekkoon ca dunu bi ñuy wax Patmos, ndax kàddug Yàlla ak seede si Yeesu Kirist. Nekkoon naa ci Xel mi ca bésib Boroom bi, te ma dëgg ginnaaw sama gannaaw baat bu mag, mel ni liitaar, di wax ne: Man maa di Alfa ak Omega, ki jëkk ak ki mujj; te li nga gis, bind ko ci téere, yonnee ko jëme ko ca juróom-ñaari mboolooy ngëm yi nekk ci Asi: ca Efes, ak ca Smirna, ak ca Pergamos, ak ca Tiyyatir, ak ca Sardis, ak ca Filadelfi, ak ca Lawodise. Peeñu gi 1:4–11.

Ñetti kàddu yu njëkk ñetti ci Peeñu ma 1 dañuy xamle yégle bu mujj bi ak ni yégle boobu jógee ci Yàlla di jàll ci nit ñi. Te itam wax na ne mooy Peeñu Jesu Kirist, noonu muy wone wuute bi nekk diggante téereb Peeñu ak téereb Daniel. Benn ci ñoom ab yonent, beneen bi ab peeñu.

«Ci Téereb bi, téerey Biibël yépp dañuy daje te jeex fii. Fii la matalug téereb Daniel nekk. Benn bi ab yónen la; beneen bi nag ab révélation la. Téere biñ tëj ak moomul Téereb Téereb bi, waaye xaaj bu yonentub Daniel bi jëm ci fan yu mujj yi. Malaaka mi santaane ne: “Waaye yaw, yow Daniel, tëjël wax yi, te nga rëcc téere bi, ba ci jamonoy mujj ga.” Daniel 12:4.» Acts of the Apostles, 585.

Ci téereb Apokalips bi am na ay sàkku yooni waxu yonent yi war a xàmme te boolees leen, sàkk ci kaw sàkk. Lépp yooni waxu yonent yooyu moo jeex ci téereb Apokalips bi, waaye téere bi ñu tëj woon du woon téereb Apokalips bi; te it du nekk rekk téereb Daniel bi lañu tëj woon. Waaye li ñu tëj ci téereb Daniel bi mooy “benn xaaj bu waxu yonent Daniel bi jëm ci fan yu mujj yi.”

“Bés yu mujj” man naañu ko xam ci anam gu yaatu, waaye ngir xam ko ni ay kàddu yu waxee ak xel mu Sell bi, (te noonu lañu nekkee) war na nu itam seet ndax wax ji “bés yu mujj” am na benn misaal bu yonent yi ci wax. “Bés yu mujj” mooy ab waxtu wu wuute ci jaar-jaaru yonent yi, te am na ay rëdd yu bare yu koy dëggal. Yaakaar naa leeral jaar-jaar boobu ci lu yàggul. Mooy jaar-jaaru 1798 ba kera bëgg-baax bi tëj. Benn yoon ngir xam loolu mooy ne, ci sarwiis bu dëggu ca kër yàlla ga, amoon na benn bés ci at mi muy tegu ci àtte, te loolu mooy Bésu Jotale. Ceremoni boobu bu dëggu dafa misaaloon li Sister White tudde Bésu Jotale bu anti-typical. Bésu Jotale bu yonent walla bu ruu mooy tegu ci “bés yu mujj” yi ci waxtuw natangu yoon, mooy tegu ci jamono ji mujj ci àtte bu mujj bi.

Yoon wi nekk ci Daniel te tëj nañu ko, ñaari wàll la woon. Am na benn yoon wi jëm ci mujjug fan yi, bi ñi di Millerites xam ko, te mooy yégle ubbeeku kàtteg àtte bi. Pàcc boobu ci Daniel, gis-gisug dëx Ulay ci saar 8 ak 9 mooy ko tegtal. Yeneen yoon wi ñu tëj ci Daniel, mooy yégle jeexital àtte bi, ak mujjug Adventisme, ak mujjug Etats-Unis, ak mujjug àddina. Gis-gis boobu, dëx Hiddekel moo ko tegtal.

“Leer gi Yàlla joxoon Daniyel, joxees na ko rawatina ngir fan yu mujj yii. Peeñ yi mu gisoon ci wetu dëx Ulay ak Hiddekel, dex yu mag ya ca Sinar, léegi dañuy mataliku, te lépp lu ñu waxoon lu xew dina ànd ak sañ-sañ ba léegi.” Testimonies to Ministers, 112, 113.

Peeñ Ulay bi dees na ko ubbi ci atum 1798 te mu jëm ci bérabu sellu Yàlla ak ay nitam. Peeñ Hiddekel bi dees na ko ubbi ci atum 1989 bi, ni ko Daniel fukk ak benn, sarax bu ñent mi waxe, réew yi daan feeñ ni ñoom ñoo doon màndargay Mbooloom Sowiyet bu jëkk, papasi ak Etazini daan nañu leen wërël ba daanel leen; te moo jëm ci noon yi ci askanu Yàlla. Ñaari peeñ yooyu di liggéey ni juróom-ñaari mbooloyi njàng ak juróom-ñaari màndargay tëj yi nekk ci téereb Peeñ mi. Benn bi mooy jaar-jaaru biirig mbooloom gëm-gëm gi, te beneen bi mooy jaar-jaaru bitiwu mbooloom gëm-gëm gi; te ñoom ñaar ñépp dañuy daw ba ci yemug jamono ji, te ñoo “ci lu gën a am solo” “ngir fan yii mujj yi.”

Waaye doonte dees nu wax ne téereb Peeñ mi du téere buñ tëj, suuf sax dees na nu wax it ne mooy téere buñ tëj.

“Peeñ mi mooy téere bu tëj, waaye itam mooy téere bu ubbeek. Moo di bind xew-xew yu yémale yu war a am ci fan yu mujj yi ci jaar-jaaru suuf sii. Jàngale yi nekk ci téere bii wër nañu, du yu kumpa ak yu amul leer. Ci moom, benn rëdd bu benn lañu fay jëlali ci waxi yonent

bi ni ci Daniel. Yenn yonent yi Yàlla délloo na leen, ngir won ne war nañu a jox leen solo. Boroom bi du délloo mbir yi amul njariñ wu réy.” Manuscript Releases, volume 9, 8.

Téereb Bu Leer bi ubbees na ndaxte waxi yonent yi nekk ci Daniyel dañu leen ubbi, te sax rëdd yi veryi ci waxi yonent yi ñu ubbi ci Daniyel, mooy benn rëdd yi am ci Téereb Bu Leer bi. Liñu tëj woon ci Téereb Bu Leer bi mooy ab xaaj bu Leer, rawatina li jëm ci nit yu Yàlla ci “fan yu mujj yi.” Bi Magg bu Jigéen White bindee kàddu googu, “juróom-ñaar baat yu dënn” yaa ngi woon ci jamono jooju tëju; moo tax mu bind ne “mooy ab téere bu tëju.” Mu waxaat ne téereb Daniyel mooy “téere bi ñu tëj woon,” ci jamono weesu. Ci moom, ubbees na woon ci 1798.

Li ñu téjoon ci mbirum juróom-ñaari dënn yu réy yi ci dundam, nekkoonul rekk mbir yi di ñëw te juróom-ñaari dënn yu réy yi di leen teyel, waaye li gën a am solo mooy ne “juróom-ñaari dënn yu réy yi” dañuy won ne ndoorteel Adventism mi mengook mujju Adventism mi. “Juróom-ñaari dënn yu réy yi” dafay feeñal sart bu gën a am solo ci yonent bi, bi war a nekk ngir xam Ndigalug Yeesu Kirist, te itam dafay feeñal benn jikko ak melan wu nekke ci boppu Yàlla, mooy ne moom mooy ndoorteel ak mujju lépp. Yonent bi day won ne am na yokkute gu am njariñ, gu aju ci dëgg yi jàppandi ak jikko ak melan wu Yàlla.

Yeesu, bu ñu koy tektale ci ni muy “Gaynde gi dëkk ci giir Yuda”, dafay misaal liggéey bi Mu matal bi Muy wone dëgg ci anam gu yàgg te sistematik jaarale ko ci taarix. Moom mooy tëj kàddug yoon wi ci kàddug yonent bi, ba kerog waxtu wa ñu koy xam. Dëgg la Mu tëj te ubbi ngir njàngale. Ci ni Muy Palmoni, Yeesu mooy Ki Mat a Yéemu di waññi lim, Boroom jamono ji yor taarixam. Ci ni Muy Alfa ak Omega, Moom mooy, ci yeneen mbaam, Boroom làkk. Ci ni Muy Gaynde gi dëkk ci giir Yuda, Moom mooy Ki yor waxtu wi ñuy feeñale dëgg ci nit ñi.

Ci téréb Yàlla gi nekk ci Benn biir, ca wàllu njeexital 1, gannaaw ñetti saraxalekat yu njëkk yi, dañu koy joxe ni ñetti màndarga yu wuute.

Yowaana ci juróom-ñaari mboolooy gëm gi nekk ci Asi: Na yiw ak jàmm wàcc ci yéen,

joge ci mooy, te mooy woon, te dina ñëw;

te ci juróom ñaari xel yi ñuy juróom-ñaari yi nekk ci kanam gànguneem;

Te itam ci Yeesu Kirist, mi di seede su wóor bi, te di jiitu ci ñi dekki ci néew, te di Boroom buur yi ci suuf. Peeñu 1:4, 5.

Ndalu téere bi mujj ci Biibël bi di yónnee nuyoo bu leer ci kërceen Yàlla gi, te nuyoo boobu di xamle Baay bi, Xel mi ak Doom ji. Mujjug Kàddu Yàlla di dellu ci njàlbéen ga, te ci def noonu di fésal solo xam-xam bu jub ci mbirum Yàlla. Mu ngi def loolu ngir ñiy doon Filadelfiyaan yi te di matale téeméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent-junni ñi. Ñoomooy nit ñi mujj ci kóllëre gi, ñi ñu misaalaloon ci bépp rëddin wu jaar-jaari kóllëre yi. Seede yooyu, bokk na ci yeneen dëgg yi, di saxal ne Yàlla dafa nekkoon ci anam wu yokk ndànk-ndànk di seet a gëna yaatal xam-xamu dundam ak jikkoom ci biir jaar-jaari yonent yi.

Màndarga yu mag ci Biibël bi ngir wone ni nit amul xam-xam gu dëgg ci Yàlla, moo doon Firawna mi daan taxawal Misra, muy misaal adina bépp te ba tax muy misaal nit ñépp. Loolu mooy

màndarga mi tàmbalee yoon wi ca njëlbeén ga ci Israayil gu dëgg, fa Yàlla doon wut a xamle turam. Ca mujju Israayil gu dëgg, xuloo bi jëm ci turu Yàlla dellu na amaat. Ca mujju Israayil gu dëgg, Yeesu màrkoo jokkoom ak Yawut yi dafa jëfandikoo taariixu Daawuda te jëfandikoo “sàrtu njëlbeén wax” ngir muy taxawal wax ju mujj jëm ci gumbaayu Lawodise gu Yawut yi. Mënuño woon xam li Mu doon wax, ndaxte xamuño woon sàrtu Alfa ak Omega, te it xamuño woon Alfa ak Omega mi taxawoon ci seen kanam.

Ci njàlbéenu Israeel gu xel mu sell, xuloo bi ñu misaal ci nettali Musaa, am na ay yamale. Naka Adavantis mujaar ci nettali “bés yu mujj yi,” ñu jox nañu ay fursë yu bari ngir xam lu gën ci Alpha ak Omega, ni ko deme woon itam ak Israeel gu yàgg ga. Dina am benn waxtu bu ci njàlbéenu Adavantis kenn du laajaat dara, ni ko deme woon ci fan yi Kirist nekk.

Dellusiwaat ci xaaj bi nekk ci Révélation saar 1, gis nanu ne yiw ak jàmm ñu ngi jóge ci Ki nekk, te nekkoon, te di ñëw, te itam ci juróom-ñaar yi Xel yi, te itam ci Yeesu. Boroom Kilifteef gi dañu ko tegtal ci Yeesu, juróom-ñaar yi Xel yi, ak Ki nekk, te nekkoon, te di ñëw; loolu may na nu xam ne Baay bi moo yor melokaan yi ñu tegtal ci Ki nekk, nekkoon te di ñëw. Melokaan yooyu dañuy tegtal nitteefu Yàlla bu dul jeex. Moom dafa amoon ndawul, te ci aaya 8 ak 9, jikko jooju sax dañu ko jox Yeesu ci lu leer.

Man naa di Alfa ak Omega, njàlbéen ak mujj gi, nii ko Boroom bi waxe, moom mi nekk, mi nekkoon, te di ñëw, Boroom Kàttan gi. Man Yowaana, seen mbokk itam, ak seen moroom ci tiis, ak ci nguur gi ak muñug Yeesu Kirist, daan naa nekk ca dunu bi ñuy wax Patmos, ndax Kàddug Yàlla, ak ndax seedeel Yeesu Kirist. Nekkoon naa ci Xel mi ca bésu Boroom bi, te dëgg naa sama gannaaw baat bu réy, ni mbëj muuy wol, di wax ne: Man naa di Alfa ak Omega, kii jëkk ak kii mujj; te li ngay gis, bind ko ci téere, yónnee ko ci juróom-ñaari mboolooy gëm yi nekk ci Asi: ca Efes, ak ca Simirna, ak ca Pergam, ak ca Tiyatir, ak ca Sardis, ak ca Filadelfi, ak ca Lawodise. Peeñu 1:8–11.

Ñi am Yàlla yi am Biibël bu bind baat yi Yeesu wax ci mbooloom xonq, xam nañu ne ci aaya juróom-ñett ak fukk ak benn, Yeesu mooy wax. Ci aaya yooyu, Yeesu wone na ne Moom am na genn melow ba fàww te dul jeex ni Baay bi, bi Mu tuddee Boppam ne mooy “Boroom bi, ki nekk, te nekkoon, te di ñëw”; te itam Yeesu yokk na ne Moom mooy “Aji-Kàttan ji.”

Lu Yeesu wax jëfandikoo bu njëkk ci njàlbéenu téereb Peeñug Yeesu Kirist, téere bi wone ne mooy Peeñug Yeesu Kirist, mooy ne Moom mooy Alfa ak Omega; ne Moom itam ba fàww moo ngi, ni Baay bi ba fàww nekk, te ne Moom itam mooy Yàlla Aji Kàttan Ji Yépp. Melokaan yi nekk ci bindu Yàlla mooy wax yi njëkk ci téereb Peeñug Yeesu, yu Yeesu wax. Melokaan yooyu ay xeexukaay yu leer lañu ci kanam Adventist yi tey di sax ci aar taxawaay bu njëkk bu ñuy wax ci Yàlla gi am ñetti nit. Ñoom dañuy gëm ne amoon na jamono ju Baay bi juré doomam.

Mujjug téereb Peeñ mi ànd na ak njàlbéenu téereb Peeñ mi.

Ñëw gu Njiitu Yàlla ji. Ci yëfandikukat ñaar-fukk ak ñaar, nu gis ne mujju téere bi déggó na ak njàlbéenu téere bi, te saraxale fukk ak ñaar dafa méngóok saraxale juróom-ñaari benn ci yëfandikukat benn, ndax mu daldi jëfandikoo Ñëw gu Ñaareel.

Te seet, maa ngi ñëw gaaw; te sama pey ak man la nekk, ngir fey kenn ku nekk ci ni ay jëfam di deme. Man maa di Alfa ak Omega, njalbeen ga ak mujj ga, ki jëkk ki ak ki mujj. Yéen ñi di def ay ndigalam, barkeel na leen, ngir ñu am sañ-sañ ci garabu dund, te dugg ci dëkk ba jaarale ko ci bunt yi. Ndaxte ci biti am na ay xaj, ak ñiy jibar, ak njaalookat yi, ak bóomkat yi, ak ñiy jamu xërëm yi, ak képp ku bëgg fen te di ko def. Man Yeesu yónnee naa sama malaaka ngir seedeel leen mbir yii ci mbooloy gëm yi. Man maa di rapparu Daawuda ak askanam, te biddiw bu leer bi, buy fenk ci suba. Te Xel mi ak jabar ji naan: «Ñëwal.» Na ki ko dégg itam naan: «Ñëwal.» Na ki mar ñëw. Te ku ko bëgg, na nangu ndoxum dund, ci neen. Pexe 22:12–17.

Gannaaw ba mu jëfandikoo Nibsi ñaareelu ñëw gi, Yeesu, ni ko nekk ci Kàddug Peeñ mi, saar bi jëkk, xamle na boppam ne mooy Alfa ak Omega. Gannaaw loolu, mu yokk xeetu weesu bi nekk diggante ñi di dégg ak ñi dul dégg li Xel mi waxoon jàngale yi. Mu dellu ci yoonu jukkoo wi ñu wone ci aaya yi njëkk ba ñetteel ci saar bi jëkk, dafa xamle ne yebal na Gabriyel ak yonnenta bi ngir Yowaana.

Noonu Mu dellusi ca kàddu bu mu waxoon ci ndaw yi ak Farisen yi ca mujj ga ci Israayil gu yàgg ga. Mu boole ñaari mujj yooyu, moom Israayil gu mat a gis ak Israayil gu xelum, ci ni mu tontoo ci Révélation ngir ñi nekk ci “bés yu mujj yi” li Yawut yi ci seen “bés yu mujj yi” mënunu woon a xam. Mu ne mooy root bi (njàlbéen bi) ak askan wi (mujj gi) ci Daawuda. Mbiri Daawuda ak Boroomam mooy kàddu gu mujj ga Yeesu waxoon Yawut yi di werante, te loolu dafay melal yégle gu mujj gi ngir ñi nekk ci bés yu mujj yi te, ni bataaxal bi jëm ci kèrgëm Filadelifi waxe, dañuy wax ne Yawut lañu, waaye Yawut duñu.

Xoolleen, dina leen boka ci jàngu Seytaane, ñi wax ne yawut lañu te duñu ko, waaye dañuy fen; xoolleen, dinaa leen tax ñëw, sujjoot ci sa kanam ci sa tãnk, te xam ne bëgg naa la. Ndaxte danga sàmm kàddu sama muñ, man itam dinaa la aar ci waxtu nattu gi di ñëw ci àddina si bépp, ngir nattu ñi dëkk ci kaw suuf. Peeñu 3:9, 10.

Ñi ngay jàpp ci tàñki gaayi Yàlla yi, ñooma di Adventistes yu Laodise te Boroom bi dafa liir leen génne ci gëmniñam.

“Yeen nga xalaat ne ñi di sujudu ci kanamu tàñki gaayi Yàlla yi, (Peeñu 3:9), dinañu mujj a mucc. Fii war naa wuute ak yaw; ndaxte Yàlla won na ma ne nit ñii ay Adventiste yu bëgge woon a fésal seen ngëm lañu woon, waaye dañoo dàgge, te ‘dañoo daajaatal Doomu Yàlla ci seen bopp, te toroxal ko ci kanam ñépp.’ Te ci ‘waxtu nattu gi,’ gi bëccëg di ñëw ngir feeñal dundug nit ku nekk ci dëgg, dinañu xam ne dafa sax ba fàww ne réer nañu; te metit wu réy wu seen xel di yendoo, dinañu sujudu ci kanamu tàñki gaayi Yàlla yi.” Word to the Little Flock, 12.

Ci Biibël bi ak Xelu Kàddu Yàlla waxee, ñi màggal ci tàñki gaayi sell yi, ay cér yu boka ci jàngu Seytaane lañu. Ñoom dañuy wax ne Yawut lañu, waaye Yawut duñu. Adventist yu jub yi, ci kërceeg Filadelfi lañuy wax ak ñoom. Ñi téeméer ak ñeent fukki junni ak ñeent junni ñent, ay Filadelfian lañu, te Yawut yi di wax ne ñoom lañu, te ñoom duñu — ay Laodise lañu. Am na ñaari xeet yu nit ñu takku ci njubte ci “fan yu mujj yi”: ñi téeméer ak ñeent fukki junni ak ñeent junni ñent, ak ñi nekk seede yu dee ngir seen ngëm. Ci juróom-ñaari kërce yi, ñaari kërce rekk a amul benn yedd

walla xalaat bu ñaaw. Benn bi mooy Filadelfi, di feeñal ñi deesul a dee muk, te beneen bi mooy Simirna, di feeñal seede yu takku yi. Seede yu dee yi ak ñi deesul a dee, Simirna ak Filadelfi, ñoom rekk ci juróom-ñaari kërce yi lañu doon jox bataaxal bu amul mbejj walla daan ci kawam. Teewul, ñaari kërce yooyu ñépp war nañoo jëfandikoo ak ñi doon wax ne Yawut lañu, waaye Yawut duñu. Loolu moo tax, ndaxte ñoom ñépp ay cér lañu ci benn kërce gi ci “fan yu mujj yi,” di jànkoonde ak benn xalis yu mel ni benn; benn xeet, dogal nañu leen ne seede nañu ak seen deret, te Muuse moo leen di feeñal ci tundu Coppite gu Sell ga, te beneen xeet bi, Eli moo ko di feeñal, moom mi masul a dee.

Bindal ci malaaka bëti mbooloom gëmkaat yi nekk Simirna, nga bind ne: Li Kiy jëkk te Kiy mujj wax, moom mi dee woon te leegi dund; Xam naa sa jëf yi, ak sa tiis, ak sa néew-doole, (waaye ku bare nga) te xam naa it saaga gi ñiy wax ne yawut lañu, te yawut duñu, waaye dafa di dëkkandoo Seytaane. Bul ragal benn ci yi ngay sonn; xool, Iblis dina sànni ñenn ci yéen ca kaso bi ngir ngeen nattoo; te dangeen am tiis fukki fan: nekkal kuy takku ba ci dee, te dinaa la may kaalag dund. Peeñu 2:8–10.

Bi Yeesu di mel ni xalis yu metti yi jàngatug Esmirna, benn rek la wax ci lu baax bi mu ne: “waaye yaa ngi am alal,” te noonu mu wuutale leen ak ñi nekk ci jàngatug Seytaane, ñoom ñi amul alal. Ñi nekk ci Kàddug Yàlla te di Adventist, te dañuy xalaat ne dañuy am alal, fekk amuñu ko, ñoom lañuy Yawut yi wax ne Yawut lañu, te Yawut duñu—ndaxte ñoom ay Adventist yu bésub juróom-ñaareel lañuy, ci xalisug Laodise.

Ci ubbi téereb Peeñ gi, Yàlla gi ci boppam wonees na ne am na ñetti nit, te ci mujju téereb Peeñ gi, Yeesu ak Xelum mi lañuy wax ci lu leer, waaye du Baay bi. Loolu amul solo, ndaxte yoonu sàrt ci kaw sàrt, booleek ne li jëkk di leeral li mujj, dafa laaj ngir nangu ne Baay bi nekk na ci aaya yu mujj yi ci Peeñ gi, ndaxte ràññees na ko ba noppi ne mu ngi fa ci aaya yu jëkk yi. Dafa mel ni ci xibaaru Yowaana saare 1, fa Yowaana waxul Xelum mi ci lu leer, waaye xamleef bi mooy ne Xelum mi nekk na fa, ndaxte Xelum mi nekkon na fa ca njëlbeen ba kàddu gi “ci njàlbéen ga” bindee. Seede Yowaana ci xibaaram bi ci saare 1 tàmbalee na ak baat bu ni mel: “ci njàlbéen ga.”

“Njàlbéen ga” mooy misaal gu yonent te war nañu koo seet ak yoonu yonent yi, boole ci “rëdd ci kaw rëdd”. Njàlbéenu Musaa mooy njàlbéenu xibaar bu baax bi Yowaana, mooy itam njàlbéenu téereb Peeñ mi, te mooy itam mujju Peeñ mi. Ci ñeenti rëdd yooyu, ñaar yoon ñetti nit ñi bokk ci ñettelu Asamaan bi fees nañu leen, te ci benn rëdd (xibaar bu baax bi Yowaana) Xel mi man naa mel ni amul, te ci ñeenteel rëdd ba Baay bi amul; waaye bu ñu leen dajale, ñetti Nit ñi Yàlla yi fees nañu ci ñeenti rëdd yépp.

Kirist jëw na ngir xamal Baay bi, te Xel mu Sell mi jëw na ngir xamal Doom ji. Ñoom ñett ñépp def nañu sarax yu dul jeex. Baay bi bëgg na àddina ba mu joxe Yeesu, Yeesu itam bëgg na àddina ba mu nangu yeb ci boppam, ba fàww, suuxu ñi mu bindoon. Ban xeetu joxe la jëf ju mel ni, bi Bindkat bi tann a nekk cér ci bindam, di ko tegu? Ki ñetteel ci Ñetteelu Yàlla gi joxe na boppam, ndaxte nangu na bérab bu di dund ci biir mbind mi ñuy wax nit ñi — ba fàww.

Xeyna moo taxawul ne loolu la tax Xel mu Sell mi ñuy yokk ak misaal yi jëm ci nit ñi Yàlla. Moo di Këramu Yàlla gi war a dëkk ak mbindum nit ki. Moo tax, misaal yi Xel mu Sell mi ci Mbind mi,

lu ëpp ci ñoom, ñu ngi leen wone ak misaal bu man a tegtal benn yoon Xel mu Sell mi walla nit ñi. Ci njàlbéen ga, Xel mi dafa dawoon ci kaw ndox yi.

Te mu ne ma: “Ndox yi nga gis, fa jigéen ju ñaaw ja toog, ay xeet lañu, ak mbooloo yi, ak réew yi, ak làkk yi.” Révélation 17:15.

Benn jumtukaay bu nekk ci kër gu sell gi Muuse tabaxoon, bu ñu waxuloon ay melokaanam ak leer ngir liggéeykat yi topp ko, mooy candaleeru juróom-ñaari bët yi. Candaleer gi dafa teyoo ci boole nit ak yàllaay. Moo tax, ci jumtukaay yi nekk ci kër gu sell gi, moom rekk la ñu bàyyiwoon nit ñi ñu yokk seen cër. Juróom-ñaari candaleer yi Almasi di dox ci seen diggante, ñu santale leen ni ñooy juróom-ñaari kërce yi; waaye candaleer gi dafa doon tàmbali ak diwlin, miy tegtal Xel mu Sell mi, te law yi saxaloon safara ngir leer gi, dañu leen defaree woon ak yére yu weex yu saraxalekat yi jëfandikoo ba noppi, yu tegtal njubtey Almasi mi leer ni leeralu àddina si. Nit ñi Yàlla moom mooy leeru àddina si, waaye leer googu du sax ludul su ko diwlinu Xel mu Sell mi di dundeel. Xel mu Sell mi, lu bari, dañuy ko boole ak nit ñi ci ni Mbind mi koy melale.

Te ci gàngune bi dafa génng xel-xel yu leer, ay riir ak ay baat; te amoon na juróom-ñaari làmp yu safara buy lakk ci kanam gàngune bi, yu di juróom-ñaari Xelu Yàlla yi. Peeñu 4:5.

Juróom làmp yi fii dees leen sant ni “juróom-ñaari Xelum Yàlla yi,” waaye ñu wax na nu ne juróom-ñaari kandaleer yi mooy juróom-ñaari màggali yi.

Kumpu juróomi juróom-ña nga nga gis nga ngaa ci sama loxo ndeyjoor, ak juróom-ña nga larangoor yu wurus yi. Juróom-ña nga gis yi ñoo di malaaka yi ci juróom-ña nga mbooloooy gëm yi; te juróom-ña nga larangoor yi nga gis, ñoo di juróom-ña nga mbooloooy gëm yi. Peeñu Yàlla 1:20.

Juróom aar lampar yi mooy juróom Xelum yi te itam ñoom la njël yi Yàlla.

Noonu naa gis ma, xoolal, ca diggante gàngune gi ak ñaari malaaka yu mag ya, ak ca diggante mag ña ya, amoon na ab Xar mu taxaw mel ni ku ñu rey ba noppi, yor juróom-ñaari sax ak juróom-ñaari bët, yu di juróom-ñaari Xelum Yàlla yi ñu yónnee ci suuf sépp. Peeñu 5:6.

Ñaari juróom-ñaar ak bët yu juróom-ñaar yi itam mooy Xelmu Sell mi ñu yónnee ba ci suufu asamaan bépp, te bu ñu sóobe nit ci sóobug ngëm, Kiristen bi dees koy yónnee ba ci suufu asamaan bépp, ndaxte ñu ko sóobee ci turu Baay bi, Doom ji ak Xelmu Sell mi. Ci barke bi ñu waxe ci kaw seede yi ci jafe-jafeb yoonu dimaas, ak ñépp ñi dee ci ngëm ci Israayil bu xel mu bees bi jamono jii gannaaw 1844, Xel mi moo joxe waxu màggal ngir seen bàmmee bi, bu mu nee: “Waaw,” “ngir ñu man a noppalu ci seen naqar,” ndaxte moom era woon na fa ci seen naqar yépp ba keroog ba ñu teg seen bakkan.

Ma ngi dégg baat bu jóge asamaan naan ma: Bindal, barkeel nañu ñi dee ci Boroom bi léegi ba fàww: Waaw, xelum mi nee na, ngir ñu noppalu ci seen liggéey yi; te seen jëf yi di leen topp. Révélation 14:13.

Bu ñu xalaat njàlbéen ak mujji téereb Peeñ gi, njàlbéenu Biibël bi ak njàlbéenu xibaaru jàmmu Yowaana, dañuy gis ne nit ñetti yi ci Yàlla gi nekk nañu fa ñépp, doonte Baay bi itam nekk na fa,

sukkandiku ci jëfandikoo “rëdd ci kaw rëdd.” Doom ji itam nekk na fa, di feeñal boppam ne mooy Alfa ak Omeega.

Su nu nangu ne boole nit ak jukki nit doomu nit ak yàllaay bi mooy jukki nit ak Xel mu Sell mi, kon man nañu xam lu tax misaalu Xel mu Sell mi ñu lëkkal ak misaalu nit. Ak gëstu gu mel noonu ci xel, dañuy dellusi ci ñaari “ca njàlbéen ya” yi nu doon wax ci yoon yu bari.

Ca njàlbéen Yàlla bind asamaan ak suuf. Te suuf si amul woon melokaan, te neen la woon; te lëndëm dafa nekkoon ci kaw xóot ya. Te Xelum Yàlla dafa yënguwoon ci kaw ndox yi. Te Yàlla ne: “Na leer am”; te leer am. Te Yàlla gis ne leer ga baax na; te Yàlla tasale leer ga ak lëndëm gi. Génesis 1:1–4.

Ca njàlbéen ba la Wax ji nekkoon, te Wax ji ànd ak Yàlla, te Wax ji mooy Yàlla. Moom mi la nekkoon ak Yàlla ca njàlbéen ga. Lépp bindees na ko ci moom; te ludul moom amul benn dara yu bindees. Ci moom la dund ga nekkon, te dund ga mooy leerug nit ñi. Te leer ga di leeral ci lëndëm gi; waaye lëndëm gi déggoonul ko. Yowaana 1:1–5.

Jëfandikoo ak ñaari seede yii ne “ca njàlbéen ga;” Yàlla Kàddu gi, mi bind lépp, moom itam joxe na Boppam ngir “ca Moom la dund nekkoon,” te dundam mooy “leer” gi ñeel nit ñi. “Leer” gi ci nit ku ñu bind mooy njubtey Boroom Bind gi. Njubtey Boroom Bind gi mooy mèch bi nekk ci làmp yi ci kër-yàlla gu sell gi.

Te itam ko muñ ñeel moom, mu sol yére yu rafet yu linu, yu set te weex; ndaxte yére yu linu yooyu mooy njubug ga ay gaayi Yàlla am. PEEÑU YU YAXAANA 19:18.

Diwlin bi diir wiir gi dafay tegal jàpp na liggéeyu Xel mu Sell mi ci dundug gëmkaat bi. Ca njàlbéen ga suuf si nekkoon na ci lëndëm te amul woon leer. Kon nag Yeesu joxe na bakkanam, dund ga nekkoon ci moom, ngir leer man a nekk ci nit ñi.

Te ñépp ñi dëkk ci kaw suuf, dinañu ko jaamu, ñi seen tur binduñu ci téereb dundug Xar mi ñu rendi woon li dale ci sosug àddina. Révélation 13:8.

Bi Yeesu tann a nekk sarax ngir nit ñi, joxe na bakkanam ngir nit ñi am leer. Naka noonu ci ñaari xel yi, saa yu ñu duggalee leer, leer gi di jur ñaari xeeti jaamu, ni ko leer ak lëndëm di tegu, doom yi ju bés mbaa doom yi ju guddi.

Waaye yéen bokk yi, nekkuleen ci lëndëm, ba bés boobu man leen a jàpp ni sàcc. Yéen ñépp, doomi leer ngeen, te doomi bëccëg; nun bokkunu ci guddi, mbaa ci lëndëm. 1 Tesalonig 5:4, 5.

Bu nu xam ne, Xel mu Sell mi am na diggante bu gëna jege te ba fàww ak doom yu bés bi, kon man nañu xam lu tax màndarga yi tegu ci doom Yàlla yi ak ci Xel mu Sell mi dëppoo lool. Ci xaaj bu mujj bi ci Peeñ mi, dañuy gis Yeesu ne mooy Alfa ak Omega, dañuy gis Baay bi jaarale ko ci jëfandikoo “rëdd ci kaw rëdd,” te Xel mu Sell mi mooy joxe ndigalem bu mujj ci màndarga ngir boppam, ndaxte góor yu sell yu yàggoon dañoo wax ni Xel mu Sell mi da leen yóbbuwoon. Waxam wu njëkk ci boppam ci Njèlbéen mi moom mi ngi ko xamle ne mu doon yëngu ci kaw ndox yi, walla mu doon yëngu ci kaw nit ñi, te waxam wu mujj ci boppam mooy lii:

Te Xel mi ak jabar ba naan: Ñëw. Te ku dégg naaw na: Ñëw. Te ku mar na ñëw. Te képp ku bëgg, na jël ndoxum dund gi ci neenul. Peeñu Yowaana 22:17.

Li dale ba ñëw ba ci mujj, Xel Mu Sell mi dañu koo xamale mu ànd ak nit ñi, ndaxte doom yi bokk ci bës bi dañuy tegtal booloo ak ci Yàlla ak ci nit. Pool, ni ko Esayi waxe, mooy xamale ne nit ñi ay ndab lañu; te kàndal yi nekk ci bérab bu sell bi amoon nañu ay ndab yu ñu di def meex mi, te diw gi daan na wal ci ndab yi ngir jox leen dund wi war a doon ngir feeñal leer gi di njubteg Kirist. Nun mooy ndab yi yu Xel Mu Sell mi, Ñetteelu Këram gi ci Yàlla gi, ni ñu ko xamale dale ko ca njàlbéen ga ba ca mujje ga ci Kàddug Yàlla, te ni ñu ko xamale bu wér ci mbind mi Xelu wax ci Kàddug Yonent bi.

Ci bataaxalub ñaareelu malaaka mi, mi matoon ca tàmbalig Addinaasiyón ba ak ci mujjam, am na ñaari bataaxal yu wuutante; benn ngir kèrgëm ga ak benn ngir àddina si.